

GWNEWCH BOB TAITH YN UN DDA.

DILYNWCH Y CÔD TEITHIO.

Dysgwyr

Mae'r canllawiau yma wedi cael eu paratoi er mwyn gwneud yn siŵr bod gwasanaeth cludiant ysgol o safon yn cael ei ddarparu ar gyfer y dysgwyr. Er mwyn gwneud yn siŵr bod y daith yn gyfforddus, yn ddiogel ac yn rhwydd, mae disgwyl i'r dysgwyr ymddwyn yn briodol fel nad oes perygl i'w hunain, na'r gyrwyr, na'r cynorthwyyr na defnyddwyr eraill y ffyrdd.

Mae'r Cyngor yn ceisio darparu gwasanaeth sy'n cludo'r dysgwyr yn ddiogel, yn gyfforddus ac yn rhwydd.

Eich Cyfrifoldeb

- Cofiwch barchu pobl eraill, gan gynnwys dysgwyr eraill, gyrwyr a'r cyhoedd.
- Cofiwch barchu cerbydau ac eiddo.
- Byddwch yn gwrtais bob amser.
- Peidiwch byth â thaflu sbwriel.
- Cofiwch ufuddhau'r gyfraith bob amser.

Eich Diogelwch

- Cofiwch ymddwyn yn dda wrth deithio.
- Cofiwch ddilyn cyfarwyddiadau'r gyrwyr wrth deithio.
- Peidiwch â thynnu sylw'r gyrwyr.
- Croeswch y ffordd yn ddiogel ac yn synhwyrol.
- Teithiwch ar lwybr diogel bob amser.

Eich Hawliau

- Bod yn ddiogel wrth deithio.
- Cael eich trin yn deg a chyda pharch.
- Dweud wrth rywun os oes rhywun neu rywbeth yn creu trafferth i chi.
- Peidio â chael eich bwllo na chael unrhyw un yn pigo arnoch chi.

DYWEDWCH WRTH ATHRO, RHIAENT

NEU YRRWR AM UNRHYW YMDDYGIAD

GWAEL NEU FWLIO RYDYCH CHI'N EI WELD.

Y CÔD TETHIO AR FWS YSGOL

Yn y safle bysus, arhoswch am y bws yn drefnus, gan gadw oddi ar y ffordd.

Cytunwch gyda'ch rhieni beth ddylech ei wneud os na fydd y bws yn cyrraedd neu os byddwch yn colli'r bws.

Pan fydd y bws yn cyrraedd, arhoswch iddo stopio. Peidiwch byth â gwthio na rhuthro am y drws.

Dangoswch eich pàs bws (os ydych wedi cael un) wrth i chi fynd ar y bws.

Ar fws ysgol, arhoswch yn eich sedd nes i chi gyrraedd pen y daith.

Ar fws cyhoeddus, dewch o hyd i sedd os oes un ar gael.

Peidiwch byth â chreu rhwystr yn yr eil gyda'ch bag neu eiddo arall.

Gwisgwch wregys diogelwch bob amser os oes un ar gael.

Peidiwch â thynnu sylw'r gyrrwr pan fydd yn gyrru.

Peidiwch â bwyta nac yfed ar y bws.

Peidiwch byth â thaflu unrhyw beth yn y bws nac oddi ar y bws.

Peidiwch byth â difrodi na fandaleiddio'r bws.

Peidiwch byth ag agor drysau neu allanfeydd y bws ac eithrio mewn argyfwng.

Dilynwch gyfarwyddiadau'r gyrrwr neu'r cynorthwy-ydd teithwyr.

Os bydd damwain, arhoswch ar y bws nes i chi gael cyfarwyddiadau i adael. Os yw'n beryglus i aros ar y bws, ewch allan drwy'r allanfa fwyaf diogel.

Peidiwch byth â cheisio mynd ar neu oddi ar y bws nes bydd wedi stopio.

Ewch oddi ar y bws yn drefnus, gan fynd â'ch holl eiddo gyda chi.

Peidiwch byth â chroesi'r ffordd o flaen nac yn agos at gefn y bws.

Ymddygiad y Dysgwyr

- Mae eich diogelwch yn bwysig iawn. Mae eisiau i chi ymddwyn yn gyfrifol ac yn ddiogel wrth deithio i'r ysgol ac adref. Mae hefyd eisiau i chi ddilyn y Côd Teithio ar Fws Ysgol.
- Dywedwch wrth y gyrrwr, y cynorthwy-ydd teithwyr, yr ysgol neu'r garfan Cludiant Ysgol am unrhyw ymddygiad gwael rydych chi'n ei weld.
- Os bydd y dysgwyr yn ymddwyn yn arbennig o wael, mae'r gyrrwr wedi cael cyfarwyddyd i stopio'r bws, os oes angen, ac aros i'r dysgwyr ymdawelu.
- Bydd pob achos o gamymddwyn yn cael ei ystyried yn unigol. Bydd unrhyw achos o ymddygiad annerbyniol yn cael ei hymchwilio er mwyn ceisio osgoi hynny'n digwydd eto.
- Mae'n bosibl bod systemau Teledu Cylch Cyfyng ar waith ar gludiant ysgol. Mae'r hyn sy'n cael ei ffilmio yn gyfrinachol ond mae'n bosibl ei ddefnyddio fel tystiolaeth mewn achosion o gamymddwyn.
- Ar ôl cynnal ymchwiliad, mae'n bosibl y bydd yr hawl i ddefnyddio'r cludiant yn cael ei ddileu am gyfnod penodol, yn ddibynol ar ba mor ddifrifol yw'r achos.
- Os bydd y dysgwyr yn achosi unrhyw ddifrod i'r cerbyd, bydd hi'n bosibl i'r cwmni hawlio'r gost o adfer y difrod.

Pasiau Bws

- Mae pasiau bws yn cael eu rhoi i ddysgwyr mewn ysgolion uwchradd sy'n gymwys i deithio ar gludiant ysgol. Mae lliwiau'r pasiau bws yn cyd-fynd â lliwiau'r arwyddion sydd i'w gweld ar flaen y bysiau. Mae'n hawdd i'r dysgwyr weld pa fws mae eisiau iddyn nhw deithio arno. Mae'n hawdd hefyd i'r gyrwyr weld a yw'r dysgwyr yn teithio ar y bws cywir. Os nad yw'r dysgwyr yn dangos pasiau bws sy'n cyd-fynd â lliw'r arwydd, fyddan nhw ddim yn gallu teithio ar y bws hwnnw.
- Mae disgwyl i'r dysgwyr gadw eu pasiau bws o fewn eu cyrraedd bob amser a'u dangos nhw bob tro maen nhw'n camu ymlaen i'w bws. Bydd hyn yn gwneud yn siŵr bod y bysiau yn cludo dim ond y dysgwyr hynny sy'n gymwys ac yn osgoi'r broblem o brinder seddi.
- Mae'r Cyngor, ynghyd â'r ysgolion a'r cwmnïau bysiau, yn gweithredu polisi **DIM PÂS, DIM TEITHIO**. Bydd unrhyw ddysgwyr sy'n ceisio teithio heb bâs dilys yn cael eu hatal rhag teithio a bydd eisiau iddyn nhw wneud eu trefniadau teithio eu hunain. **Fydd dim eithriad i'r polisi yma.**
- Os ydy'ch tocyn ar goll neu wedi'i ddifrodi, bydd rhaid i chi brynu tocyn newydd. Mae'r prisiau cyfredol ar wefan Cludiant Ysgolion y Cyngor www.rctcbc.gov.uk/cludodisgyblion Mae modd ichi dalu dros y ffôn ar 01443 425001 neu yn un o ganolfannau ibobun y Cyngor.
- Dydyn ni ddim, fel arfer, yn rhoi pasiau bws i ddysgwyr yr ysgolion cynradd. Rydyn ni'n rhoi rhestr o enwau'r dysgwyr cymwys i'r cwmnïau bysiau priodol.

Mae'r canllawiau yma wedi cael eu paratoi er mwyn bod o gymorth i rieni wrth iddyn nhw wneud yn siŵr bod eu plant eu hunain a phlant eraill yn ddiogel wrth deithio ar gludiant ysgol.

Mae eisiau i rieni wneud y canlynol:-

- Rhoi gwybod i'r ysgol os ydych chi'n symud cartref neu roi gwybod ynglŷn ag unrhyw amgylchiadau eraill a fyddai'n effeithio ar drefniadau teithio. Bydd yr ysgol yn rhoi gwybod i'r garfan Cludiant Ysgol ynglŷn â'r newidiadau er mwyn gwirio bod eich plant yn gymwys i deithio ar gludiant ysgol am ddim a gwneud trefniadau eraill os oes angen.
- Darparu rhif cyswllt i'w ffonio os bydd argyfwng, fel eich bod chi'n cael gwybod am unrhyw newidiadau o ran cludiant ysgol.
- Gwnewch yn siŵr bod eich plant ddim yn gadael y tŷ heb basiau bws sy'n ddilys. Mae'r Cyngor, ynghyd â'r ysgolion uwchradd a'r cwmnïau bysiau, yn gweithredu polisi DIM PAS, DIM TEITHIO. Bydd unrhyw ddisgyblion sy'n ceisio teithio heb bâs dilys yn cael eu hatal rhag teithio a bydd eisiau iddyn nhw wneud eu trefniadau teithio eu hunain. Fydd dim eithriad i'r polisi yma. Os ydy'r pàs ar goll, mae modd prynu un arall. Mae'r prisiau cyfredol ar wefan Cludiant Ysgolion y Cyngor - www.rctcbc.gov.uk/cludodisgyblion Mae modd ichi dalu dros y ffôn ar 01443 425001 neu yn un o ganolfannau ibobun y Cyngor. Os nad ydych chi'n ceisio prynu pàs newydd, mae'n bosibl y bydd yr hawl i deithio yn cael ei ddileu.
- Yn y bore, mae eisiau i'ch plant adael yn brydlon fel bod digon o amser ganddyn nhw i gyrraedd y safle bws heb ruthro, yn enwedig os oes eisiau iddyn nhw groesi ffyrdd.
- Gwnewch yn siŵr bod eich plant yn barod i gael eu casglu o'u cartref neu'r safle bws o leiaf 10 munud cyn yr amser sydd wedi'i nodi. Mae amserlenni ar gyfer llwybrau'r bysiau i'r ysgolion prif ffrwd i'w gweld ar wefan y Cyngor www.rctcbc.gov.uk/cludodisgyblion Mae dysgwyr sydd ag Anghenion Addysgu Arbennig fel arfer yn cael eu casglu o'u cartrefi, ac mae'n bosibl trefnu amseroedd yn fras gyda'r gyrrwr.
- Gwnewch yn siŵr bod eich plant yn cael eu goruchwyllo ac, yn enwedig ar gyfer dysgwyr ysgolion cynradd, bod oedolyn cyfrifol yn mynd â'ch plant yn ôl ac ymlaen o'r mannau casglu.
- Mae'r gyrrwr a'r cynorthwyyr teithio ar gyfer dysgwyr sydd ag Anghenion Addysgu Arbennig wedi cael cyfarwyddyd i beidio ag aros yn hirach na phum munud ar ôl yr amser sydd wedi'i nodi. Byddai unrhyw oedi yn gallu cael effaith sylweddol ar ddisgyblion eraill sy'n teithio yn yr un cerbyd. Er lles y disgyblion eraill, gwnewch yn siŵr bod eich plant yn barod i adael ar yr amser sydd wedi'i nodi. Bydd y cynorthwyyr teithio yn mynd â'ch plant o'r tu allan i'ch cartref i'r cerbyd.
- Mae'r mannau casglu'n cael eu dewis er mwyn cydbwysu'r angen i gasglu'r plant mor agos ag sy'n bosibl i'w cartrefi a'r angen i gyfyngu nifer y mannau casglu fel bod hyd y teithiau yn rhesymol.

- Os bydd eich plant yn colli'r bws, am unrhyw reswm, eich cyfrifoldeb chi fydd gwneud yn siŵr eu bod nhw'n bresennol yn yr ysgol. Fydd dim cludiant arall yn cael ei ddarparu.
- Os ydy'ch plant yn cael eu cludo i'r ysgol mewn tacsï, neu'n cael eu casglu o'u cartref, rhwch wybod i'r cwmni cyn gynted ag sy'n bosibl os byddan nhw'n dost neu'n methu â mynd i'r ysgol am unrhyw reswm.
- Yn y prynhawn, os oes eisiau i'ch plant groesi'r ffordd ar ôl dod oddi ar y bws, mae eisiau iddyn nhw aros i'r bws fynd cyn mynd ati i groesi'r ffordd. Byddai hyn yn eu galluogi nhw i weld y traffig yn glir a galluogi'r gyrwyr i'w gweld nhw. Os ydych chi'n casglu eich plant o'r safle bws, mae eisiau i chi aros wrth ymyl y safle bws yn hytrach nag ar ochr arall y ffordd. O ran dysgwyr sydd ag Anghenion Addysgu Arbennig, bydd y cynorthwyyr teithio yn mynd â'ch plant o'r cerbyd i'r tu allan i'ch cartref.
- O ran dysgwyr sydd ag Anghenion Addysgu Arbennig, mae disgwyl i chi neu oedolyn cyfrifol arall fod yn bresennol pan maen nhw'n cyrraedd gartref.
- Gwnewch yn siŵr bod eich plant yn deall bod eisiau iddyn nhw wisgo gwregys (os oes un ar gael) wrth deithio ar gludiant ysgol.
- Anogwch eich plant i ymddwyn yn dda wrth deithio ar gludiant ysgol a byddwch o gymorth i'r cwmnïau bysiau, y gyrwyr, y cynorthwyyr teithio, y garfan Cludiant Ysgol a'r ysgol drwy wneud yn siŵr bod eich plant yn cydymffurfio â'r Côt Ymddygiad wrth Deithio – www.codteithio.org
- Gwnewch yn siŵr bod eich plant yn gwybod bod eisiau iddyn nhw ymddwyn yn dda wrth deithio ar gludiant ysgol. Os byddan nhw'n camymddwyn yn y cerbyd, mae'n bosibl y byddan nhw'n cael eu hatal rhag teithio ar gludiant ysgol, yn unol â'r Côt Ymddygiad wrth Deithio. Byddech chi wedyn yn gyfrifol am y gost o gludo'ch plant i'r ysgol bob dydd.
- Rhwch wybod i'r garfan Cludiant Ysgol ynglŷn ag unrhyw bryderon sydd gennych chi o ran y cludiant sydd wedi'i ddarparu ar gyfer eich plant. Mae dolen 'Rhoi adroddiad' ar gael ar wefan y Cyngor – www.rctcbc.gov.uk/cludodisgyblion
- O ran dysgwyr sydd ag Anghenion Addysgu Arbennig, rhwch wybod i'r garfan Cludiant Ysgol os ydy'ch plant yn defnyddio darnau arbennig o offer. Bydd disgwyl i chi ddarparu'r offer yma.
- Gwnewch yn siŵr bod meddyginiaeth wedi'i labeli'n glir, yn cael ei gadw'n ddiogel yn eu bag ysgol ac yn cael ei gadw'n ddiogel yn yr ysgol.

Manylion Cyswilt

Mae'r llyfryn yma yn ceisio rhoi gwybodaeth i'r ysgolion, y rhieni a'r dysgwyr sy'n defnyddio'r gwasanaeth cludiant ysgol mae Cyngor Rhondda Cynon Taf yn ei ddarparu.

Mae gwefan y Cyngor – www.rctcbc.gov.uk/cludodisgyblion – yn cynnwys rhagor o wybodaeth ynglŷn â'r pwyntiau sydd wedi'u hamlinellu yn y llyfryn yma, ynghyd ag atebion i nifer o gwestiynau cyffredin. Mae'r ddolen 'Rhoi adroddiad' yn ddull o roi gwybod am broblemau.

Am ragor o wybodaeth:

E-bost:

Materion cludiant i ysgolion
cynradd ac uwchradd:
cludodisgyblion@rctcbc.gov.uk
Materion cludiant i ddysgwyr sydd
ag Anghenion Addysg Arbennig:
cludiantgofalcymdeithasol@rctcbc.gov.uk

Ffôn:

01443 425001

Trwy'r post:

Uned Trafnidiaeth Integredig,
Carfan Cludiant Ysgol,
Cyngor Rhondda Cynon Taf,
Tŷ Sardis, Sardis Road,
Pontypridd CF37 1DU

Galw heibio:

Canolfannau ibobun y Cyngor.
Ar agor Llun–Gwener rhwng
8.30am a 5.00pm

Rock Grounds

High Street, Aberdâr

Tŷ Sardis

Sardis Road, Pontypridd

Tŷ Bronwydd

Bronwydd Avenue, Y Porth

Llyfrgell Treorci

Station Road, Treorci

Llyfrgell Aberpennar

Knight St, Aberpennar